

РЕШЕНИЕ

№ 3855

гр. София, 14.07.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, X КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 19.06.2020 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Весела Цанкова

ЧЛЕНОВЕ: Наташа Николова

Елеонора Попова

при участието на секретаря Милена Чунчева и при участието на прокурора Куман Куманов, като разгледа дело номер **2286** по описа за **2020** година докладвано от съдия Весела Цанкова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208-228 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във вр. чл. 63, ал. 1, изр. 2 от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).

Образувано е по касационна жалба на ЗД [фирма], ЕИК:[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], [улица], представлявано заедно от изпълнителните директори С. С. П., чрез адвокат М. Г., със съдебен адрес: [населено място], [улица], против решение №20059 от 22.01.2020 г. на Софийски районен съд /СРС/, НО, 110-ти състав по НАХД № 9591/2019 г., с което е потвърдено Наказателно постановление № Р-10-511/15.05.2019 г. издадено от Заместник-председател на Комисията за финансов надзор /КФН/, ръководещ Управление „Застрахователен надзор“ относно наложени две имуществени санкции на основание чл. 647, ал. 2, вр. чл. 644, ал. 2, предл. второ вр. ал. 1, т. 2 от Кодекса на застраховането /КЗ/ вр. § 1, т. 51 от ДР на КЗ вр. чл. 648 от КЗ, както следва имуществена санкция в размер на 3 500.00 лв. за нарушение на чл. 108, ал. 1 от КЗ и имуществена санкция в размер на 2 000.00 лв. за нарушение на чл. 108, ал. 1 от КЗ.

Решението се обжалва, като незаконосъобразно, постановено при неправилно тълкуване на материалния закон и поради допуснати съществени процесуални нарушения. Подробни съображения в тази насока са изложени в депозираната жалба. От съда се иска да отмени оспорения съдебен акт, като постанови нов такъв, с който

да отмени издаденото наказателно постановление. При условията на алтернативност, моли съда да измени НП, като преквалифицира наложената санкция от такава по чл. 644, ал. 2 от КЗ на такава по чл. 644, ал. 1, т. 1 от КЗ и наложи минималната законова санкция. Релевира доводи за наличие на предпоставките за приложение на чл. 28 от ЗАНН. В съдебно заседание касаторът, редовно уведомен не се явява и не изпраща представител.

Ответникът – Комисия за финансов надзор, редовно уведомен се представлява от юристконсулт Г., която моли касационната жалба да бъде отхвърлена, а решението на СРС да бъде потвърдено.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена се представлява от прокурор К.. По същество излага становище за неоснователност на касационната жалба, и моли съда да потвърди решението на Софийски районен съд като правилно и законосъобразно.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. – град, Х - ти касационен състав, като прецени събраните по делото доказателства и наведените касационни основания, прилагайки нормата на чл. 218 от АПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е процесуално допустима, подадена от надлежна страна в законоустановения срок, а разгледана по същество е НЕОСНОВАТЕЛНА.

При извършената служебно проверка на основание чл. 218, ал. 2 от АПК и въз основа на фактите, установени от първоинстанционния съд, съгласно чл. 220 от АПК, настоящият състав, намира решението за валидно и допустимо, доколкото същото е постановено по депозирана в срок жалба срещу НП № Р-10-511/15.05.2019 г.

В хода на съдебното производство пред Софийски районен съд е прието за установено от фактическа страна, че в КФН, Управление „Застрахователен надзор” е постъпила жалба с вх. № 91-02-16/08.01.2019 г. от З. Б. И. относно забавено произнасяне по претенции № [ЕГН] и № [ЕГН], заведени в ЗД [фирма], на основание задължителна застраховка „Гражданска отговорност” на автомобилистите - полица № ВГ/02/118000749893 и задължителна застраховка „Гражданска отговорност” на автомобилистите - полица № ВГ/02/118001469518.

По случая била образувана проверка, като проверяващите служители от КФН изискали цялата налична документация по образуваните в ЗД [фирма] претенции №[ЕГН] и № [ЕГН], като с писмо с вх. № 91-02-16/15.01.2019 г. дружеството изпратило на КФН официален отговор, ведно с цялата документация по претенциите.

От страна на застрахователното дружество е постъпил отговор в КФН с писмо вх. № 91-02-16/29.01.2019 г. По случая е извършена проверка, в хода на която и въз основа на представената документация е установено, че на 05.07.2018 г. в ЗД [фирма] е заведена застрахователна претенция № [ЕГН], вследствие на депозирано Искане за оценка по застраховка „Гражданска отговорност”, както и че ликвидационната преписка е образувана на основание сключен Договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност”, обективиран в Застрахователна полица № ВГ/02/118000749893 по повод настъпило застрахователно събитие – ПТП. Установено е, че на 05.07.2018 г., заедно със завеждане на претенцията, са представени и всички документи, необходими за установяването и по основание и размер, както и че след тази дата не са били изискани допълнителни доказателства за установяване на основанието и размера на заведената претенция. В хода на проверката е установено,

че на 23.01.2019 г., ЗД [фирма] е изплатило по предявената претенция № [ЕГН] застрахователно обезщетение в размер на 171.28 лева по банков път на З. Б. И..

По отношение на заведена Застрахователна претенция № [ЕГН], в хода на проверката е установено, че на 12.10.2018 г. в ЗД [фирма], същата е заведена по подадено Искане за оценка по застраховка „Гражданска отговорност“, както и че ликвидационната преписка е образувана на основание сключен Договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“, обективиран в Застрахователна полица №BG/02/118001469518 по повод настъпило застрахователно събитие – ПТП. Установено е, че на 12.10.2018 г., заедно със завеждане на претенцията, са представени и всички документи, необходими за установяването и по основание и размер, както и че след тази дата не са били изискани допълнителни доказателства за установяване на основанието и размера на заведената претенция. В хода на проверката е установено, че на 23.01.2019 г., ЗД [фирма] е изплатило по предявената претенция № [ЕГН] застрахователно обезщетение в размер на 125.74 лева по банков път на З. Б. И..

При така установените факти е прието, че ЗД [фирма] не е изпълнило задължението си по чл. 108, ал. 1 от КЗ, в срок до 15 работни дни от представяне на всички доказателства по чл. 106 от КЗ по отношение на двете заведени претенции и е съставен АУАН за две административни нарушения, както следва:

- считано от 05.07.2018 г., но не по-късно от 26.07.2018 г. включително, да се произнесе по предявената пред дружеството застрахователна претенция (щета) №[ЕГН]/05.07.2018 г. съгласно един от алтернативно посочените в т. 1 и т. 2 от същата разпоредба начини, а именно да определи и изплати размера на обезщетението или застрахователната сума, или мотивирано да откаже плащането. Прието е, че нарушението е извършено на 27.07.2018 г., в [населено място];

- считано от 12.10.2018 г., но не по-късно от 02.11.2018 г. включително, да се произнесе по предявената пред дружеството застрахователна претенция (щета) №[ЕГН]/12.10.2018 г. съгласно един от алтернативно посочените в т. 1 и т. 2 от същата разпоредба начини, а именно да определи и изплати размера на обезщетението или застрахователната сума, или мотивирано да откаже плащането. Прието е, че нарушението е извършено на 03.11.2018 г., в [населено място].

Въз основа на съставения АУАН било издадено и оспореното пред СРС НП № Р-10-511/15.05.2019 г., с което на ЗД [фирма] на основание чл. 647, ал. 2, вр. чл. 644, ал. 2, предл. второ вр. ал. 1, т. 2 от КЗ вр. § 1, т. 51 от ДР на КЗ вр. чл. 648 от КЗ са наложени две имуществени санкции, както следва:

1. Имуществена санкция в размер на 3 500.00 лв. за нарушение на чл. 108, ал. 1 от КЗ;

2. Имуществена санкция в размер на 2 000.00 лв. за нарушение на чл. 108, ал. 1 от КЗ.

При определяне размера на имуществената санкция, административнонаказващия орган е отчел, че нарушенията са повторни по смисъла на § 1, т. 51 от ДР на КЗ, тъй като са извършени в едногодишен срок от влизане в сила на НП № Р-10-944/13.12.2017 г. /влязло в сила на 11.04.2018 г./, с което му е наложено наказание за същото по вид административно нарушение по чл. 108, ал. 1 от КЗ.

Районният съд е изпълнил задължението си да събере всички относими, допустими и необходими доказателства за установяване на релевантните по делото факти. От правна страна, СРС е приел, че при съставянето на АУАН и издаването на НП не са допуснати съществени процесуални нарушения. Счел е при преценка на събраните по делото писмени и гласни доказателства, че административнонаказващия орган,

правилно е приложил закона, поради което е потвърдил обжалваното НП в цялост. Пред настоящата касационна инстанция не са ангажирани нови писмени доказателства по отношение на посочените касационни основания по смисъла на чл. 219, ал. 1 от АПК.

В хода на съдебното производство не са допуснати нарушения на процесуалните правила, които да са ограничили правото на защита на касатора и да са препятствали възможността му адекватно да я организира. От страна на въззивния съд е проведено съдебно следствие, в хода на което е извършено пълно изследване на всички факти и обстоятелства, които са от значение за правилното изясняване на случая. Спазен е двугодишният срок от извършване на административното нарушение, визиран в чл. 34 от ЗАНН за съставяне на АУАН. Нарушенията са описани ясно, точно и конкретно.

Настоящият касационен състав споделя мотивите на РС, че издаденият АУАН и наказателно постановление съдържат изискуемите реквизити и отговарят на изискванията на чл. 42 и 57 от ЗАНН.

Неоснователен е и доводът на касатора, че двете административни наказания са му наложени за нарушения, извършени в условията на повторност, без това обаче да е налице. По силата на § 1, т. 37 от ДР на КЗ, „повторно нарушение” е нарушението, извършено в едногодишен срок от влизане в сила на наказателното постановление, с което е наложено наказание за същия вид нарушение. Процесните нарушения са установени с АУАН № Р-06-88/08.02.2019 г., издаден в едногодишния срок от влизане в сила на НП № Р-10-944/13.12.2017 г., което е влязло в сила на 11.04.2018 г. АНО в издаденото НП е изложил достатъчно убедителни мотиви защо наложеното наказание е в условията на повторност. Горецитираното НП е влязло в сила на 11.04.2018 г. за извършено нарушение на чл. 108, ал. 1 от КЗ.

Фактът на повторност е относим към определяне на относимото наказание и тъй като АУАН, няма санкционен характер и не съдържа санкционна част, не е необходимо и в неговото съдържание да бъде отразено, че нарушението е в условията на повторност. В случая съгласно изискванията на ЗАНН в АУАН е посочено единствено материалната разпоредба, която е нарушена, но не и санкционната норма. От друга страна съгласно нормата на чл. 53, ал.1 от ЗАНН, наказателно постановление се издава и когато е допусната нередовност в акта, стига да е установено по безспорен начин извършването на нарушението, самоличността на нарушителя и неговата вина. Тоест, дори да се приеме, че е допуснато нарушение, чрез непосочването на елемента повторност в АУАН, чрез законова възможност се санират допуснатите несъществени нарушения в АУАН, чрез отстраняването им в НП.

По отношение на материалния закон, от представените по делото доказателства по несъмнен начин се установява извършването на нарушения на чл. 108 от КЗ от дружеството ЗД [фирма]. По силата на чл. 108 от КЗ, застрахователят е длъжен да се произнесе по всяка претенция в 15-работни дни от представяне на доказателствата, като определи и изплати обезщетение или мотивира своя отказ. В разглеждания случай 15-дневния срок започва да тече, както следва:

- за първата заведена претенция от 05.07.2018 г., когато са представени всички необходими за определяне на щетата документи. В крайна сметка, застрахователното обезщетение е изплатено на 23.01.2019 г. – извън законоустановения срок;
- за втората заведена претенция от 12.10.2018 г., когато са представени всички необходими за определяне на щетата документи. Като в крайна сметка, застрахователното обезщетение е изплатено на 23.01.2019 г. – извън

законоустановения срок.

Не се споделя твърдението за неправилна квалификация на деянията, изхождайки от общия характер на нормата на чл. 108 от КЗ спрямо специалната хипотеза на чл. 496 и следващите от КЗ. Съдът намира, че деянията са правилно квалифицирани като нарушения на нормата на чл. 108 от КЗ. Нормите на Глава седма от КЗ „Организация на дейността по уреждане на застрахователни претенции“ /чл. 104 – чл. 109/ не дерогират изцяло приложението на Глава четиридесет и седма „Задължителна застраховка Гражданска отговорност на автомобилистите“ /чл. 477 – чл. 505/, но същите регламентират правила за дейността на застрахователите по уреждане на всеки вид застрахователни претенции, с които съответните дружества следва да се съобразят при сключването и при изпълнението на застрахователни договори от даден вид, като не въвеждат ограничителни, по-тежки правила за одобряване и изплащане на обезщетенията от тези, които законодателят изначално е посочил в разпоредбите на чл. 104 и следващите от КЗ. Съгласно чл. 106 от КЗ, застрахователните претенции се завеждат по реда и в сроковете, предвидени в застрахователния договор пред застрахователя, като се предвижда представянето на допълнителни доказателства от потребителя на застрахователната услуга. От този момент започва да тече 15-дневният срок за обективиране заключението на застрахователя да определи размера на обезщетението или мотивирано да откаже плащане, като в първия случай при положително становище да извърши и плащането, постановено от законодателя. Съдържанието на разпоредбата на чл. 496 от КЗ следва да бъде изведено чрез тълкуването ѝ във връзка с чл. 108, ал. 1 от КЗ. Застрахователят следва на първо място да се ръководи от разпоредбата на чл. 108 от КЗ, която е обща и касае всички видове застраховки и предвижда задължение за застрахователя да се произнесе в срок от 15-работни дни от представянето на допълнителните доказателства. Действително разпоредбата на чл. 496, от КЗ е специална по отношение на задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, но нейното приложение не изключва приложението на общата разпоредба чл. 108 от КЗ, а само я допълва като детайлизира изискванията към застрахователя относно срока за произнасянето му и гарантира ефективно упражняване на правата на засегнатите лица и правна сигурност. По отношение на релевираното възражение, че не е определена правилно датата на извършване на установените нарушения, настоящият касационен състав счита същото за несъстоятелно. От събраните и обсъдени пред въззивния съд доказателства безспорно се установява, че срокът в който е следвало да се произнесе застрахователят е бил както следва за първата претенция до 26.07.2018 г. и за втората претенция до 02.11.2018 г., в тази връзка правилно административно-наказващият орган е посочил, че датата на извършване на нарушенията е както следва: за първата претенция - 27.07.2018 г. и по втората претенция – 03.11.2018 г.

Не са налице и предпоставките за приложението на чл. 28 от ЗАНН и възражението на касатора е неоснователно, тъй като ЗАНН не съдържа легално определение на понятието „маловажен случай“, затова на основание чл. 11 от същия закон субсидиарно следва да се приложи НК. Според чл. 93, т. 9 от НК „маловажен случай“ е този, при който извършеното престъпление с оглед на липсата или незначителността на вредните последици или с оглед на други смекчаващи обстоятелства представлява по-ниска степен на обществена опасност в сравнение с обикновените случаи на престъпление от съответния вид.

Фактическите обстоятелства, свързани с процесния казус не указват маловажност по

смисъла на чл. 28 от ЗАНН, като по делото не са установени данни за обстоятелства, които да обусловят по-ниска степен на обществена опасност. Точно обратно, дружеството застраховател следва да удовлетворява застрахователните претенции в срок, а извършените нарушения в условията на повторност регламентират една по-висока обществена опасност на извършените нарушения и непостигане на целите на наказанието по чл. 12 от ЗАНН по предишни производства.

По така изложените мотиви касационната инстанция приема, че решението на Софийски районен съд, като правилно, следва да бъде оставено в сила.

При този изход на спора ответникът следва да бъде осъден да заплати на касатора разноски за касационната инстанция.

Отговорността за разноски в съдебното производство по обжалване на НП е уредено в чл. 63, ал. 5 от ЗАНН. Тази норма е изменена, като е създадена нова ал.3 (ДВ, бр.94 от 2019 г. - 29.11.2019 г.), сочеща, че в съдебните производства по ал. 1 страните имат право на присъждане на разноски по реда на АПК. Разпоредбата на чл. 63, ал. 5 от ЗАНН (ДВ, бр.94 от 2019 г. - 29.11.2019 г.) предвижда, че в полза на юридически лица или еднолични търговци се присъжда и възнаграждение в размер, определен от съда, ако те са били защитавани от юрисконсулт. Размерът на присъденото възнаграждение не може да надхвърля максималния размер за съответния вид дело, определен по реда на чл. 37 от Закона за правната помощ (ЗПП). В чл. 37, ал. 1 от ЗПП е визирано, че заплащането на правната помощ е съобразно вида и количеството на извършената дейност и се определя в наредба на Министерския съвет по предложение на НБПП. В ЗАНН няма преходни и заключителни разпоредби, които да уреждат началния момент на действието на новите норми на чл. 63, ал. 3-5 от закона и дали същите се прилагат и за започналите производства преди влизане в сила на нормите. С оглед на това съдът намира, че нормите са приложими и по отношение на настоящето касационното производство.

Воден от горното и на основание чл. 221, ал. 2 от АПК във вр. чл. 63, ал. 1, изр. 2 от ЗАНН, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-град, X-ти Касационен състав,

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ в сила съдебно решение № 20059 от 22.01.2020 г. на СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, НО, 110-ти състав по НАХД № 9591/2019 г., с което е потвърдено Наказателно постановление № Р-10-511/15.05.2019 г. издадено от Заместник-председател на Комисията за финансов надзор /КФН/, ръководещ Управление „Застрахователен надзор“ относно наложени две имуществени санкции на основание чл. 647, ал. 2, вр. чл. 644, ал. 2, предл. второ вр. ал. 1, т. 2 от КЗ вр. § 1, т. 51 от ДР на КЗ вр. чл. 648 от КЗ, както следва имуществена санкция в размер на 3 500.00 лв. за нарушение на чл. 108, ал. 1 от КЗ и имуществена санкция в размер на 2 000.00 лв. за нарушение на чл. 108, ал. 1 от КЗ.

ОСЪЖДА ЗД [фирма], ЕИК:[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], [улица] да заплати на Комисията за финансов надзор сумата от 100 лв. /сто/,

представляваща юрисконсултско възнаграждение за касационното производство.

РЕШЕНИЕТО е окончателно на основание чл. 223 от АПК и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: